

Smjernice za olakšavanje učinkovitog dijaloga između nadležnih tijela koja nadziru osiguravajuća društva i ovlaštenih revizora i revizorskih kuća koja provode zakonsku reviziju tih poduzeća

Uvod

- 1.1. U skladu s člankom 12. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa¹, Agencija EIOPA, uzimajući u obzir postojeće prakse, objavljuje smjernice upućene nadležnim tijelima koja nadziru osiguravajuća društva u svrhu olakšavanja pokretanja i održavanja učinkovitog dijaloga između nadležnih tijela koja nadziru osiguravajuća društva i ovlaštenih revizora i revizorskih kuća koja provode zakonsku reviziju tih društava. U svrhu jačanja nadzora osiguravajućih i reosiguravajućih društava i zaštite vlasnika polica, Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja u daljnjem tekstu: Solventnost II)², posebno članak 68. i članak 72., utvrđuje pravne zahtjeve za ovlaštene revizore u pogledu žurnog prijavljivanja svih činjenica koje bi mogle ozbiljno utjecati na financijsku situaciju osiguravajućeg i reosiguravajućeg društva. Međutim, uz obvezu prijavljivanja takvih informacija o ozbiljnim činjenicama i incidentima, nadzor je moguće potpomoći učinkovitim dijalogom između tijela koja nadziru i ovlaštenih revizora i revizorskih kuća.
- 1.2. EIOPA je, blisko surađujući s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo (u daljnjem tekstu: EBA), istražila postojeće prakse nadzora u pogledu komunikacije između nadležnih tijela koja nadziru osiguravajuća i reosiguravajuća društva u EU-u i europskom gospodarskom prostoru (u daljnjem tekstu: EGP) i ovlaštenih revizora i revizorskih kuća tih nadziranih osiguravajućih i reosiguravajućih društava. Sva nadzorna tijela uključena u tu procjenu redovito i *ad hoc* kontaktiraju te razmjenjuju mišljenja s ovlaštenim revizorima. Međutim, te se interakcije većinom ne temelje na službenim pravilima ili odredbama. Kako bi olakšala relevantni i učinkoviti dijalog izvan područja primjene ovlaštenja koja nadležna tijela imaju kako bi zatražila *ad hoc* informacije u skladu s člankom 35. stavkom 2. točkom (c) Direktive 2009/138/EZ te izvan područja primjene obveze revizora u pogledu prijavljivanja u skladu s člankom 72. Direktive 2009/138/EZ, Agencija EIOPA razvila je ove načelne smjernice za pružanje podrške članicama Agencije EIOPA u razvoju dosljednog, prikladnog i proporcionalnog pristupa nadzoru.
- 1.3. Ove su smjernice izdane u skladu s člankom 16. Uredbe o EIOPA-i³.
- 1.4. Ove su smjernice namijenjene nadležnim tijelima koja nadziru osiguravajuća i reosiguravajuća društva.
- 1.5. Pojmovi koji nisu definirani u ovim smjernicama imaju značenje definirano u pravnim aktima navedenima u uvodu.
- 1.6. Smjernice se primjenjuju od 31. svibnja 2017.

Smjernica 1. - pristup dijalogu

- 1.7. Nadležna tijela trebaju osigurati otvoren i konstruktivan dijalog s ovlaštenim revizorima i revizorskim kućama koji obavljaju ovlaštene revizije, kao i dovoljno

¹ SL L 158, 27.5.2014., str. 77.

² SL L 335, 17.12.2009., str.1.

³ SL L 331, 15.12.2015., str. 48-83.

fleksibilan dijalog kako bi se njime moglo obuhvatiti i budući neočekivani razvoj.

- 1.8. Nadležna tijela trebaju promicati uzajamno razumijevanje uloga i odgovornosti stranaka uključenih u dijalog prema zahtjevima o povjerljivosti i profesionalnoj tajni u skladu s člankom 34. Uredbe 537/2014 i člancima 64. do 71. Direktive 2009/138/EZ. Nadležna tijela trebaju posebno osigurati povjerljivost svih informacija razmijenjenih u dijalogu te da se razmjenom ne krše nikakva ugovorna ili pravna ograničenja u pogledu otkrivanja informacija u skladu s člankom 12. stavkom 3. Uredbe 537/2014 ili člankom 68. Direktive 2009/138/EZ.
- 1.9. Nadležna tijela trebaju osigurati da nadzirana osiguravajuća i reosiguravajuća društva ostanu glavni izvor informacija za potrebe nadzora i ovlaštenih revizija te da informacije prikupljene u dijalogu ne zamjenjuju sam dijalog.
- 1.10. U pogledu učestalosti i detaljnosti komunikacije, nadležna tijela trebaju primijeniti pristup koji se temelji na riziku za osiguranje proporcionalnog pristupa. U sklopu detaljne komunikacije može se razlikovati između redovitog dijaloga i rasprave o postojećem, predstojećem ili žurnom razvoju.
- 1.11. Nadležna tijela trebaju redovito procjenjivati zadovoljavaju li komunikacija i razmjena informacija ciljeve dijaloga koji su opisani u ovim smjernicama te prikladno prilagoditi svoj pristup.

Smjernica 2. - priroda informacija koje se razmjenjuju

- 1.12. Nadležna tijela trebaju razmotriti razmjenjivanje informacija koje su relevantne za stranke u dijalogu u smislu njihovih zadataka, materijalnosti i utjecaja dotičnih informacija.
- 1.13. U pripremi i provedbi dijaloga te u komunikaciji s ovlaštenim revizorima i revizorskim kućama, nadležna tijela trebaju utvrditi pitanja i informacije koje je potrebno podijeliti, koje su specifične za poduzeće, specifične za industriju, postojeće i nadolazeće. To može iziskivati sastavljanje standardnog popisa pitanja u kojima treba raspraviti u dijalogu. Nadležna tijela trebaju istodobno promicati aktivan doprinos ovlaštenih revizora ili revizorskih kuća relevantnim pitanjima i informacijama koje je potrebno podijeliti.
- 1.14. Nadležna tijela trebaju procijeniti koje su informacije relevantne za nadzor poduzeća te, u skladu s tim, mogu zatražiti relevantne informacije od ovlaštenih revizora ili revizorskih kuća. Ta društva mogu obuhvaćati, ali nisu ograničena na vanjsko okruženje društva, korporativno upravljanje i unutarnje kontrole, pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja, revizijski pristup, komunikaciju s administrativnim, upravljačkim ili nadzornim tijelom i revizorskim odborom poduzeća, procjenu te prikladnost kapitala, investicija i drugu relevantnu dokumentaciju. Nadležna tijela također trebaju razmotriti razmjenu informacija o pojedinačnom društvu iz nedavnih nadzornih procjena ili pregleda, regulatornih izvješća, nadzornih mjera nametnutih društvu te pitanja koja utječu na pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja, koja se odnose na industriju, kao što je regulatorni ili makroekonomski razvoj. Ako je društvo dio multinacionalne osiguravajuće grupacije, nadležna tijela, posebno nadzor grupacije, također trebaju razmotriti obuhvaćanje relevantnih pitanja povezanih s revizijom grupacije.

- 1.15. Nadležna tijela trebaju paziti na oblik informacija dostupnih u različitim fazama ciklusa ovlaštene revizije pri utvrđivanju vremena dijaloga s revizorima.

Smjernica 3. – oblik dijaloga

- 1.16. Nadležna tijela trebaju razmotriti i odabrati najprikladnije i najučinkovitije načine i kanale dijaloga u svjetlu pojedinačnih okolnosti dijaloga.
- 1.17. Nadležna tijela trebaju odabrati prikladnu kombinaciju načina i kanala dijaloga, koje je moguće upotrijebiti *ad hoc* ili redovito, odnosno pismenu i usmenu komunikaciju, uključujući telefonske pozive i susrete. Nadležna tijela trebaju promicati održavanje redovitih susreta u svrhu olakšavanja otvorene komunikacije, posebno pri pokretanju dijaloga sa sudionicima po prvi put.
- 1.18. Nadležna tijela trebaju održavati bilješke o komunikaciji za interne potrebe u svrhu osiguravanja nastavka komunikacije.

Smjernica 4. – predstavnici u dijalogu

- 1.19. Nadležna tijela trebaju razmotriti pozivanje pojedinaca koji predstavljaju nadležna tijela i ovlaštene revizore ili revizorske kuće, koji posjeduju znanje, obaviješteni su te ih je njihova organizacija ili njihovo društvo ovlastila za razmjenu informacija relevantnih za dijalog.
- 1.20. Nadležna tijela trebaju razmotriti prikladan broj i ulogu sudionika obiju stranaka u dijalogu, uzimajući u obzir pitanja o kojima treba raspraviti tijekom dijaloga te posebnu prirodu i okolnosti jednog ili više poduzeća koja sudjeluju u dijalogu.
- 1.21. Nadležna tijela trebaju razmotriti broj sudionika u pogledu omogućavanja relevantnog učinkovitog dijaloga, čuvajući povjerljivost sadržaja rasprave. Nadležna tijela trebaju osigurati da su primarni sudionici u dijalogu predstavnici nadzornog tijela koji djeluju kao voditelji tima i ključni partneri u reviziji. Nadležna tijela trebaju razmotriti druge relevantne sudionike iz nadležnog tijela te – u komunikaciji s ovlaštenim revizorima ili revizorskim kućama – relevantnim sudionicima iz redova ovlaštenih revizora ili revizorskih kuća u skladu s temama, kao što su stručnjaci u području IT-a, računovodstveni stručnjaci te stručnjaci za statistiku i procjenu.
- 1.22. Nadležna tijela trebaju procijeniti bi li, u posebnim okolnostima te uzimajući u obzir pitanja o kojima treba raspraviti, trilateralni susreti s predstavnicima poduzeća, posebno s njihovim revizijskim odborima, uz dijalog koji je predviđen dijelovima 1.19. do 1.21., bili korisniji za postizanje učinkovitog dijaloga. Slično tomu, nadležno tijelo može pozvati, ako je to prikladno, nadležna tijela koja obavljaju nadzor financijskih tržišta ili javni nadzor revizija. Tu također treba primijeniti zahtjeve za povjerljivost i profesionalne tajne koji su utvrđeni u dijelu 1.8. smjernice 1.

Smjernica 5. – učestalost i vrijeme dijaloga

- 1.23. Nadležna tijela trebaju razmotriti zakazivanje redovitih dijaloga, onoliko često koliko je potrebno kako bi se osigurao učinkovit dijalog, uzimajući u obzir dio 1.10. smjernice 1. Nadležna tijela trebaju uzeti u obzir ciklus planiranja nadzornih inspekcija i ovlaštenih revizora kako bi utvrdila najprikladnije vrijeme za dijalog u razgovoru s drugom strankom u dijalogu.
- 1.24. Nadležna tijela trebaju procijeniti je li *ad hoc* dijalog potreban zbog važnih pitanja koja je javljaju i zahtijevaju žurno pojašnjenje.
- 1.25. Nadležna tijela trebaju redovito procjenjivati jesu li odabrani učestalost i vrijeme prikladni i proporcionalni u odnosu na učinak na zadatke nadzora ili na ovlaštenu reviziju u pogledu društva. Osiguravajući proporcionalan pristup, nadležna tijela trebaju razmotriti održavanje susreta najmanje jednom godišnje za visokorizična osiguravajuća društva koja imaju velik utjecaj na tržište u slučaju pogreške.

Smjernica 6. – kolektivan dijalog s revizorima ili revizorskim kućama

- 1.26. Kako bi promicala učinkovitiji dijalog na sektorskoj i nacionalnoj razini, nadležna tijela trebaju razmotriti zakazivanje redovitih dijaloga s ovlaštenim revizorima kolektivno kako bi omogućila razmjenu pogleda na postojeći i nadolazeći razvoj, najmanje jednom godišnje, ako je prikladno. Slično odredbi iz dijela 1.22. smjernice 4., nadležna tijela mogu razmotriti pozivanje odgovarajućih nadležnih tijela koja obavljaju nadzor financijskih tržišta ili javni pregled revizija.
- 1.27. Nadležna tijela trebaju osigurati da se nikakve informacije specifične za poduzeće ne dijele na takvim susretima te da se primjenjuju isti zahtjevi za povjerljivost i profesionalne tajne kao u pojedinačnim dijalozima, kako je naznačeno u dijelu 1.8. smjernice 1.

Sukladnost i pravila izvješćivanja

- 1.28. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe o EIOPA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EIOPA-i, nadležna tijela i financijske institucije poduzimaju sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama i preporukama.
- 1.29. Nadležna tijela koja su usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama morala bi ih uvrstiti u svoj regulatorni ili nadzorni okvir na primjeren način.
- 1.30. Nadležna tijela potvrđuju EIOPA-i pridržavaju li se ili namjeravaju li se pridržavati ovih smjernica, s razlozima nepridržavanja, u roku od dva mjeseca nakon izdavanja prevedenih verzija.
- 1.31. U slučaju da nadležna tijela ne podnesu odgovor u navedenom roku, smatrat će se da nisu usklađena s izvještavanjem te će kao takva biti prijavljena.

Završna odredba o pregledima

- 1.32. Ove smjernice podliježu pregledu od strane EIOPA-e.